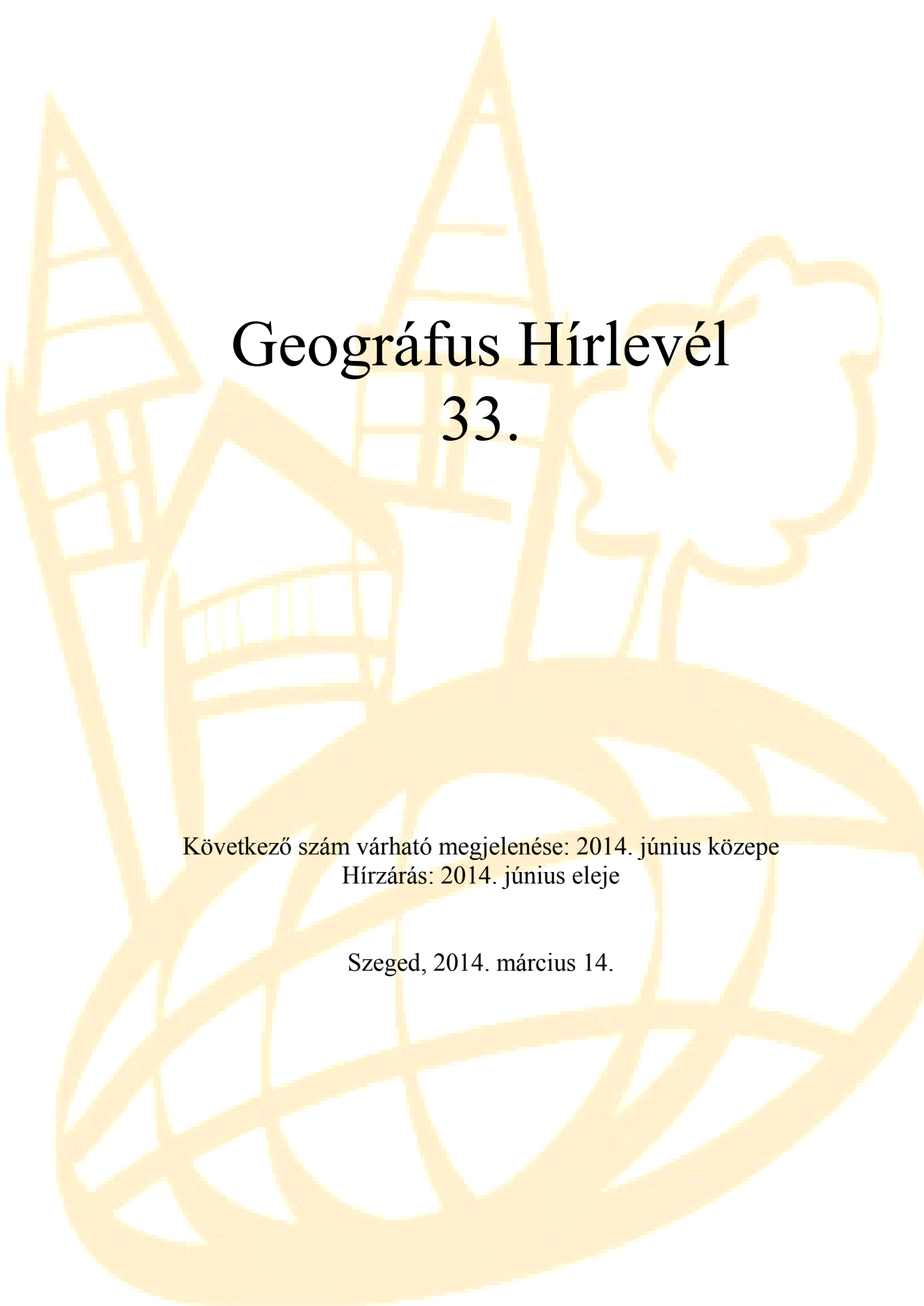

Geográfus Hírlevél 33.

Következő szám várható megjelenése: 2014. június közepe
Hírzárás: 2014. június eleje

Szeged, 2014. március 14.

Tartalom

Köszöntő

A nyolcvanéves Frisnyák Sándor professzor köszöntése (Boros László, Tokaj)	3
---	---

Glossza

Kutatás-fejlesztés – alkalmazott geográfia... helyi nézőpontból (Csatári Bálint, Kecskemét/Szeged)	6
---	---

Beszámoló

Az Új eredmények a Magyar Tudományos Akadémia által támogatott földtudományi kutatások köréből című tudományos ülésről (Géczi Róbert, Budapest/Kolozsvár)	10
--	----

Konferencia-felhívás

Hungeo 2014 (Kovács-Pálffy Péter, Budapest)	13
--	----

Tudományos és oktatási események	17
--	----

A nyolcvanéves Frisnyák Sándor professzor köszöntése

Dr. Frisnyák Sándor a történeti földrajz megújítója kiváló szakmai felkészültségű, igen nagy teherbírású, mérhetetlenül szorgalmas, tevékeny, ambiciózus, tudós egyéniség, aki saját rendkívül szerteágazó tudományos, tudományszervező, oktató-nevelő munkásságán kívül volt ideje és energiája munkatársai, tanítványai és más geográfusok tudományos munkájának segítésére, sokoldalú támogatására.

Frisnyák Sándor 1934. május 14-én született Szikszón. Elemi és középiskolai tanulmányait Miskolcon végezte. 1952-ben érettségizett, majd az Egri Tanárképző Főiskolán általános iskolai, később – már munka mellett – az Eötvös Lóránd Tudományegyetemen középiskolai tanári oklevelet szerez, kitűnő minősítéssel. A Mályiban töltött pályakezdő éveit után a Tudományos Ismeretterjesztő Társulathoz került, ahol a természettudományi titkári feladatokat látta el, később pedig a *Borsodi Szemle* c. folyóiratot szerkesztette. Hivatali elfoglaltsága mellett tudományos kutatásokat is folytatott (először a Bükk természetföldrajzával, majd a megye társadalom- és gazdaságföldrajzával foglalkozott) Miskolc iparföldrajza témakörből írta egyetemi doktori értekezését (1968). Peja Győzővel közösen szerkesztette a *Borsodi Földrajzi Évkönyvet*.

1963-tól 1966-ig Szegeden a tanárképző Főiskolán tanított Szabó László professzor adjunktusaként. Oktató-nevelő és tudományos publikációs tevékenységét Szegeden pozitívan értékelték, és minden szempontból kedvező feltételeket biztosítottak számára.

1968-ban a Művelődési Minisztérium felkérésére megpályázta és elnyerte a Nyíregyházi Tanárképző Főiskolán meghirdetett tanszékvezetői állást. A felkérés mögött Szabó professzor ajánlása volt, aki kiválónak minősítette Frisnyák Sándor szakmai-pedagógiai munkáját és szervezőképességét.

Nyíregyházán tanszéképítés- és fejlesztés mellett aktívan bekapcsolódott össz-főiskolai feladatok (például tantervek és korszerűsítési koncepciók kimunkálása, tankönyvírás stb.) megoldásába.

1972-től 1987-ig – öt ciklusban – a természettudományi főigazgató-helyettesi szerepkört is ellátta, továbbá a *Tudományos Közlemények* c. periodikát is szerkesztette. Tanszékvezetőként arra törekedett, hogy az oktatás személyi és tárgyi feltételei magasan megfeleljenek a kor követelményeinek, és a gyakorlati szakemberképzés mellett a tanszéki kollektíva a tudományművelésben is sikeresen tevékenykedjen. 2000-ben, amikor 32 évi tanszékvezetői munkája befejeződött, a tanszéki munkatársak 83%-a rendelkezett tudományos minősítéssel. Frisnyák Sándor a tudományos alkotómunkában is igyekezett példát mutatni, és munkatársait segíteni a szakmai előrehaladásukban.

1998-ban a köztársasági elnök dr. Frisnyák Sándort egyetemi tanárrá nevezte ki. Később, 2004-ben emeritus professzor lett. Hosszú pályafutása alatt különböző stúdiumokat tartott. Az 1980-as évektől – a tanszéken belül kialakult specializációnak megfelelően – az általános társadalom- és gazdaságföldrajz, Magyarország társadalomföldrajza, Magyarország történeti földrajza (895 és 1945 között) és a világgazdaság történeti földrajza témakörből tartott előadásokat, speciális kollégiumokat és gyakorlati (szemináriumi) foglalkozásokat. Magyarország történeti földrajza témakörből Nyíregyházán kívül több helyen, például a Debreceni Egyetemen, a beregszászi Magyar Főiskolán és a miskolci Nagy Lajos Magánegyetemen tartott speciális kollégiumokat, Ungváron, Kassán, Nagybányán, Déván, Szabadkában, Zentán és Magyarakanizsán tanári továbbképző tanfolyamokat. Történeti földrajzi munkája a Pécsi Tudományegyetemen a Tóth József rektor-professzor vezette doktori iskolához is kapcsolódik, ahol külső alapító tagként állandó szereplője lett a tudományos minősítéseknek.

1997-ben a pécsi Janus Pannonius Tudományegyetemen Magyarország történeti földrajzából habilitált, majd 2000-ben a *Tájak és tevékenységi formák* című könyvével akadémiai

doktori fokozatot szerzett. Frisnyák Sándort a geográfus társadalom iskolateremtő tudósként értékeli Enyedi György akadémikus – az MTA egykori alelnöke – úgy vélekedett, hogy „Frisnyák Sándor a történeti földrajz legkiválóbb hazai geográfus művelője. *Magyarország történeti földrajza* című könyve (1990) a hazai felsőoktatás egyik alapműve”. Frisnyák Sándor a történelmi korok komplex geográfiai megjelenítésére törekszik. S ebben a műltfeltáró tevékenységében ma már nincs egyedül: a tanszéki munkatársain kívül egyre több egyetemi oktató és tudományos kutató foglalkozik a történeti földrajz művelésével.

Tanári és tudományos munkájával összefüggő kérdések tanulmányozása céljából 1955-től minden évben több alkalommal volt külföldön. A hatvanas-hetvenes években tett keleti utazásai (Orosz-alföld, Kaszpi-mélyföld, Szibéria, Közép-ázsiai- hegyvidék stb.). Összehasonlító megfigyeléseket végzett a Szaharában és a Nílus-völgyében. 1983-ban Belső- és Kelet-Ázsia (Mongólia, Kína, Korea) földjén, 1989-ben Kanadában és az Egyesült Államokban, 1992-ben Nagy-Britanniában tett nagyobb utazást. 1984-ben Körösi Csoma Sándor- emléktúrát vezetett Erdélybe. A több mint harminc országot érintő tanulmányútjainak szakmai-pedagógiai tapasztalatait a tanárképzésben és a tankönyvírásban igyekezett kamatoztatni.

Frisnyák Sándor tudományos munkáját Miskolcon a Bükk természeti földrajzával és vizsgálatával, majd Borsod-Abaúj-Zemplén megye társadalom- és gazdaságföldrajzával és Miskolc iparföldrajzával folytatta. Nyíregyházára kerülve tért az intenzív történeti földrajzi tudományos kutatásokra. Előbb Szabolcs-Szatmár-Bereg megyét (Nyírség, Szatmár-Beregi-síkság, Rétköz), majd a Zempléni-hegységet tanulmányozta. 1985-ben jelent meg vizsgálati eredményéről *Történeti földrajz (A Szatmár-Beregi-síkság, a Rétköz, a Nyírség és a Zempléni-hegység 18-19. századi földrajza)* című kötete. Vizsgálódásait később kiterjesztette az egész országra, melyről *Tájak és tevékenységi formák* (1995) című könyvében számolt be. Ezt követően már az egész Kárpát-medencét – a történelmi Magyarországot – kutatta, melynek eredményeiről *A kultúrtáj kialakulása a Kárpát-medencében* (2004) című tanulmánykötetében számolt be. 2009-ben *Magyarország kultúrgeográfiai korszakai (895-1920)* címmel adta közre gazdag kutatási eredményeit.

Frisnyák Sándor professzort a geográfus szakma tudományos iskolateremtőként értékeli, elismerve a történeti földrajz megújítására tett törekvéseit és eredményeit. Publikációs jegyzékében több mint háromszáz tétel szerepel: ebből öt önálló könyv és több mint nyolcvan könyvfejezet, monográfia, főiskolai-egyetemi tankönyv, konferencia-kötet írása, szerkesztése. Kezdeményezte, társszerző- és szerkesztőként közreműködött *A Zempléni-hegység földrajzi lexikona* előkészítésében. A negyven szerző munkájaként megjelent első tájföldrajzi lexikonban a hegység történeti földrajzát is nagy részletességgel tárgyalja szócikkek és tematikus térképek, földrajzi modellek formájában. Frisnyák professzor szerkesztette a Kárpát-medence és az egyes nagyrégiók – az Alföld, a Felvidék, a Dunántúl és a Kisalföld, a Nyírség és a Felső-Tisza-vidék – történeti földrajzával foglalkozó könyveket is, amelyek magyar honfoglalás millecentenáriumára és az államalapítás ezredik évfordulója alkalmából, 1995 és 2004 között a Nyíregyházi Főiskolán megrendezett nemzetközi történeti földrajzi konferencia-sorozat előadásait tartalmazzák.

A nyíregyházán bevezetett történeti földrajz tantárgy 1988/1989. évi előadássorozat anyagát, amelyet Frisnyák professzor írt, a kilencvenes években a Nemzeti Tankönyvkiadó összesen négy kiadásban jelentette meg. A kötet a tudományos berkekben kedvező fogadtatásban részesült nemcsak itthon, külföldön is (például Nagy-Britanniában, Svédországba és Németországban) sok recenzió méltatta, és hivatkozásainak számai is jónak mondható, napjainkban már megközelíti a százötvenet.

Frisnyák professzor a tanári, tudományos és tudományszervező tevékenysége mellett aktív szereplője a magyar tudományos közéletnek: az MTA köztestületi tagja, 1984-től a mai napig tagja az MTA különböző szakmai bizottságainak, tiszteleti tagja a Magyar Földrajzi Társaságnak, amelyben öt évtizeden keresztül vidéki osztálytitkár, majd elnöke két ciklusban /2001-2009/, országos alelnök, a Pécsi Tudományegyetem Földtudományi Doktori Iskola külső

alapítója, 2013-tól a Doktori Habilitációs Bizottság tagja, a Magyar Professzorok Világtanácsának tagja, a Bodrogi Közi Kulturális Egyesület alelnöke, a Kazinczy Ferenc Társaság tiszteleti tagja stb.

Külföldön is elismerik tevékenységét: Pécsi Márton akadémikus javaslatára a New York Academy of Sciences tagjává választotta, továbbá a Zürichi Magyar Történelmi Egyesület alapító és tudományos tanácsának tagja, az American Biogeographical Institute (Raleigh, Észak-Karolina) tudományos testületének tagja stb.

Frisnyák Sándor munkásságát magas állami és szakmai kitüntetésekkel ismerték el: Magyar Köztársasági Érdemrend Kiskereszte (1994), Lóczy Lajos-émlékérem (1997), a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés Alkotói Díja (1992 és 2000), Peja Győző-émlékgyűrű (2000), Pro Universitate et Scientia (2002), Udvarhelyi Kendoff Károly-émlékérem (2003), Apáczai Csere János-díj (2004), Hermann Ottó-plakett (2004), Hortobágyi Tibor-émlékérem (2004), Fehér Dániel-émlékérem (2004), Geofil 2013 stb.

Dr. Frisnyák Sándor professzor tanári és tudományos tevékenysége szervesen beépül a honi földrajztanárképzés és geográfia történetébe.

Nyolcvanadik születésnapja alkalmából – a pályatársak nevében is – szívből gratulálunk, és jó egészséget kívánunk! Isten éltesse!

Dr. Boros László
a földrajztudomány kandidátusa,
ny. főiskolai tanár, Tokaj

Kutatás-fejlesztés – alkalmazott geográfia... helyi nézőpontból

Dr. Csatári Bálint, egyetemi docensnek, az MTA RKK Alföldi Tudományos Intézete nyugalmazott igazgatójának vissza- és előretekintő írása

„Nosztalgikus” bevezető

Elmúlt már három évtizede, hogy az akkori Bács-Kiskun megye vezetői és Enyedi György geográfus professzor Kecskemétre hívtak, hogy próbálkozzam meg az MTA keretei között egy kisebb méretű, komplex területi szemlélettel működő, a geográfia, a közgazdaságtan, a szociológia tudományos irányzatait ötvöző, a gyakorlati terület- és településfejlesztést, tervezést is szolgáló kutatócsoport megszervezésével.

Az 1980-as évtized hazai változásai és alföldi (kiskunsági) politikai-közeleti „hangulat” kedvező háttérrel adott ehhez az alkotó munkához. Településföldrajzi kutatásaink nyomán eltörölték az általános tanyai építési tilalmat. Új települések jogi önállósulását segítettük eredeti szociálgeográfiai felméréseinkkel. Jóval a rendszerváltozás előtt a modern európai településosztályozásokra építő módszeres kutatásaink alapján megírtuk a megye városait és falvait célzó normatív finanszírozás – mai, modern tudományos szóval élve – a helyi bázisú, lokális szemléletű, konszenzusokra építő fejkvóta-rendszer alapjait. A *Forrás* folyóirattal nagy hatású, a vidéket, annak környezetét, gazdaságát, társadalmát új szellemben bemutató tematikus számot sikerült megjelentetnünk. Szabó Zoltán *Szerelmes földrajzának* új, rövid változatát is próbáltam megírni. Külföldi vendégeink egymásnak adták a kilincset. Kérésük általában az volt: vigyük őket pl. Jakabszállásra, hogy a szakszövetkezetek, a háztájik és az egyéni tanyás gazdaságok, valamint falu komplex és harmonikus fejlődését tanulmányozhassák. S persze nem voltunk egyedül. Akkor szerveződött meg – ha jól emlékszem csaknem félszáz kutatóval – a korábban is híres Miklós- és Katonatelepi bázisán, Kisfáiban az Országos Szőlészeti- és Borászati Kutató Intézet. Valóban világhírű volt a Mészöly Gyula kecskeméti paradicsomnemesítő akadémikus által alapított, de akkor már Balázs Sándor szintén nemzetközi hírű gombakutató professzor által vezetett, több mint 20 kutatóval, nemesítővel dolgozó Zöldségtermesztési Kutató Intézet. Kiváló műhelye működött az Erdészeti Kutató Intézetnek. Élénk kutatómunka folyt a megyei levéltárban és a múzeumban.

A kutatócsoportunk tehát ebben a „közegben” élte meg a gazdasági-társadalmi rendszerváltozást, amikor a munkánk iránti érdeklődés szinte tovább növekedett. Innen szerveztük a több mint száz kutató részvételével zajló két éves Alföld kutatási programot (1992-1994). A megye és a kistérségek tervezését megalapozó munkák születtek (1996-1998), majd a Duna-Tisza közti Homokhátság vízhiányának és a tanyák újabb problémáinak, sőt a Tisza völgyének vizsgálata is sorra került (1998-2005). Valójában a szerény közalkalmazotti kutatói béreinken felül a kutatócsoport működésének fokozatosan növekedő „rezsijét” – különös tekintettel a piacosodó árakra – sohasem fedezte az Akadémia ill. az állam. Így egyre inkább ellehetetlenült a valódi „tudástermelő” kutató munkánk. Mikor másfél évtizede másodszor jártam Finnországban, ahol a témánk szempontjából egy kis nép páratlan erejű, a tudományos munkát minden eszközzel támogató megoldásait láthattam, már egyértelműen érzékeltem: egyszer biztos „kifulladás”. Ott ezer aktív keresőre már akkor 12-14 kutató jutott, és a GDP egyre növekvő hányadát 2,5-3,0 %-át fordították kutatásra. (Magyar adat akkor 3-4 fő és 1% , jelenleg a finn ráfordítás 3,7 % és növekvő, nálunk változatlanul 1% !)

Néhány alapfogalomról

A tudományos kutatás és fejlesztés világa – különösen manapság – még egy kutató számára is szinte áttekinthetetlenül bonyolult rendszert alkot. A globalizáció (minő fontos szakszó ez a geográfusoknak) révén az előállított tudás, a valódi kutatások legfontosabb eredményei a világháló segítségével szinte pillanatok alatt eljutnak mindenhová. Tudósok százai – az adott résztemák legjobb szakértői – dolgoznak közös teamekben, gyakran csak „virtuális formában”, különböző földrészekeken és országokban élve, videokonferenciákon azon nyomban megvitatva a megszülető legkülönbözőbb eredményeket. A tudományterületek is dinamikusan változnak. Új irányzataik sajátosak és az ún. határterületek felé mozognak, azokat foglalják el. Sőt olyan eset is előfordul, mint az általunk művelt tudomány – a geográfia – esetében tapasztalható, hogy a hagyományos, 2000 éves diszciplína „közepe” szinte kiürül. Pedig az ember és táj, a gazdaság, a település, a társadalom térbeli viszonyrendszere, kölcsönös kapcsolata, „egyszerre” természet- és társadalomtudományos szintézist igénylő megoldásai nem kevésbé fontosak ma sem. Sőt jöhet még ránk olyan korszak, amikor a globális dolgok és folyamatok mellett a lokálisak (azaz a helyiek) is éppen olyan fontosak – ha nem fontosabbak – lesznek ismét. Talán éppen a tudástermelés (nota bene a tudásra alapozott termelés) vagy a máshol született tudományos eredmények okos honosításával, leleményes adaptációjával tudunk előrébb jutni onnan, ahol ma tartunk. Egy ekkora nyelvi közösség esetében, mint a mienk ez akár döntő fontosságú is lehet (a magas szintű, általános idegen nyelvi ismerettel együtt).

A tudomány nagy akadémiai területein (élő- és élettelen természettudományok, társadalomtudományok) belül kialakuló, sőt folyamatosan átalakuló tudományos szakterületek intézetei és tudós művelői nyilván más képzettséget, módszereket és nagyságrendekkel különböző kutatási forrást igényelnek. A verseny világméretűben is óriási. Az ún. technopolisokban (pl. San José a kaliforniai Szilícium völgyben, vagy Reading London mellett) akár 50 ezer kutató-fejlesztő él családjával, s alkot. Együtt. Együttműködve. Gyakran ún. „start up” cégeket alapítva visznek sikerre tudományos eredményeken, technikai újításokon, vagy akár csak egy jó ötleten alapuló megoldásokat. S nagyon fontos, hogy a modern és sikeres kutatók (és intézeteik, cégeik, országaik) mindig újabb és újabb megoldásokat keresnek, újabb kutatásokat indítanak, tartósan és nagy igyekezettel finanszírozzák a jövőt!

E fogalmak és folyamatok mögött persze mindig ott van a tehetséges, szorgalmas, kreatív, innovatív (ugyanakkor kétkedő és „kudarctűrő-képes”), egyre inkább nemzetközi csapatmunkára is alkalmas ember – a kutató. Különös, hogy a fentebb sorolt, jelzőkkel szinte leírhatatlan tudományos világfejlődésnek mégis ők a kulcsai. A tudományos sikerért, az elismertségért, a nemzetközi rang kivívásáért ma éppen úgy meg kell küzdeni, mint száz éve. A tudomány mindenki által megkövetelt hitelességének a kíváncsi vagy etikájának a szabályai sem változtak. A modern globális kutatás-fejlesztésnek is „nélkülözhetetlen” tényezője az innovatív, alkotó elmével bíró, tehetséges ember. Bár kétségtelen, hogy jelentős pénzforrások és korszerű technika – valamint nemzetközi kitekintő- és együttműködő képesség nélkül ma már nem boldogul senki. Ezért az olyan kicsi és közepes fejlettségű országoknak, mint a mienk nagyon fontos, hogy stratégiai kutatási irányok mentén haladva, akár erején felül fordítson a kutatás-fejlesztésre. Ahogy Klebelsberg Kuno tette anno. S tette ezt az államszocializmus vezetése is, aminek hatásaként még 15 éve is a ráfordításokhoz képest a magyar kutatók publikáltak a legtöbbet és a legnagyobb létszámarányban kiemelkedő fontosságú nemzetközi folyóiratokban.

Kutatás + fejlesztés = innováció

Kis túlzással a mai tudományos világ egésze leírható ezzel a „sajátos” egyenlettel. A tudományos kutatás finanszírozása lényegében hosszú távú befektetés, amely – bármilyen furcsa ez az állítás – bizony nem biztos, hogy minden esetben eredményt hoz. A tudománynak vannak

tévedései is. Sőt sokszor valaminek a cáfolataért, vagy egy „nemleges” eredményért pontosan ugyanannyit kell dolgozni, mint a közvélemény szemében pozitívért, tehát azonnal alkalmazhatóért. A mai világunk működése már olyan, hogy nem is minden dolog működését tudjuk, csak alkalmazzuk azokat. Régen, még mikor a „gépek világa” megkezdődött, nagyjából minden érdeklődő értette hogyan működik a gőzgép, vagy az autó. Ma már szinte ösztönösen mozgatjuk a kurzort a képernyőn, és – valljuk be őszintén – eszünkbe sem jut, hogy hány villamosmérnök, informatikus, programozó kutató-fejlesztő munkája teszi ezt lehetővé. Ezért nehezen érthető napjaink gyakorta észlelhető (és néha egészen durva) tudományellenessége. Tanulmány van már ezerszám. De a probléma mégsem oldódott meg. Hangzik gyakran. Arról persze nem esik ugyanígy szó, hogy például a döntéshozók adtak-e valaha egy fillért is a tanulmányokban leírt és tudományosan megalapozott, helyes javaslatok kipróbálására, megvalósítására. A tudomány szükségképpen, mondhatni lényegéből fakadóan széles és nagy távlatai nem esnek egybe a politika szűk és rövidebb távú érdekeivel. Ezt oldja/oldhatja fel az innováció, amit én egyszerűen fogalmazva újító/megújító képességnek, illetve az ezt szolgáló közös/közösségi cselekedetek sorának tartok. Kis, apró dolog is hozhat értékteremtő megújulást. „Apró” tudományos eredményeket is lehet okosan és egyszerűen alkalmazni. Ilyennek tartom például a biogazdálkodást, a „természettel együttműködő” agrár-környezetvédelmet, vagy ilyen lehetne hazánk környezet-(barát)ipari fejlesztése. Például a geotermikus energiánk nemcsak (gyógy-)fürdési célra való hasznosítása. Kevés nyersanyagunk van. Csak sok szellemi termék, azaz innovációra alkalmas ötlet, eredmény segítségével lehetünk képesek plusz értéket hozzátenni ahhoz, amink van. A híres dán bútoripar nem a helyi fára alapoz. A lego sem. Talán ilyen gondolkodásmóddal lenne sikeres keresnivalónk az épülő szegedi lézerközpontban, vagy a paprika- és paradicsomnemesítésben (ismét!). Nem tudom. Kutatói kétségeim számosak.

A nemzeti tudományokról

Végtelenül izgalmas kérdés, hogy a fentebb említett néhány műszaki-technikai tudomány mellett (pedig az orvosi és a gyógyszerkutatásokról, világhírű matematikusainkról még nem is tettem említést) hol van a helye a gyakran és nem mindig okosan „nemzetinek” nevezett tudományoknak. A történelemnek, a földrajznak, a nyelv- és irodalomtudománynak stb., amelyeket mindenképpen anyanyelvünkön (is) kell művelni. Mert a „minden nemzet a maga nyelvén lett tudós, idegenen sohasem”¹ híres mondás valóban igaz és hallatlanul fontos is. Sajnos azt is olvastam valahol, hogy arányaiban kevesebb a magyar nyelvű internetes tudás-tartalom, mint ahányan ezt a nyelvet beszéljük. Nagyon fontos tehát, hogy anyanyelvünk művelése a legkülönbözőbb tudományokon keresztül is folyjék. Hogy történelmi, néprajzi, gazdasági, társadalmi, földrajzi, politikai, azaz – együtt tekintve – kulturális önismeretünk is folyamatosan gyarapodjék. Csak ezek segítségével lehetünk elismertek a világban. Kőrösi Csoma Sándorok és Teller Edék akkor születhetnek ma is, ha sok ezren művelik azokat a tudományokat is, amelyek ma „látszatra” – súlyos kifejezés – haszontalannak tűnnek. Végtelen hiba bezárni tudományos intézeteket, mint ahogy az az elmúlt évtizedben hazánkban történt. Például a tájintézetek esetében. Sok évtizedes tartamkísérletek álltak le. Pedig az adott helyen ott volt a tudás, azt kellett volna kis segítséggel versenyképessé tenni.

Végül a mi alföldi kutatásainkról

Ma az MTA kis Rákóczi úti kutatóműhelyében, az MTA Regionális Kutatások Központja egykori Alföldi Tudományos Intézete² központjában is már csak harmadannyian dolgoznak, alkotnak, mint egy évtizede. Éppen a működőképesség határán. Három évtizednyi ott eltöltött – gyakran sikerrel, kevesebb kudarccal végzett – alkotó munka után sem gondolom úgy,

¹ Írta 1778-ban a *Magyarság* című cikkében Bessenyei György.

² Kecskeméten volt az egykori, mára teljesen átszervezett intézet központja. Az elmúlt öt évben megszűnt a szolnoki és a debreceni csoport, valamint a kecskeméti, az ország hét regionális kutatóhelyét kiszolgáló számítóközpont.

hiábavalóak voltak a kutatásaink. Az bizonyos, hogy a területi vagy regionális kutatások, a komplex geográfiai elemzések – igen sajátos módon az Európai Unióhoz történt csatlakozásunkhoz köthetően – ma pusztán a megszerezhető források szintjére „csökkentek”. Sok pénz megszerzését segítettük alkalmazott földrajzi kutatásainkkal, amit ugyan megköszöntek, de további megbízásokat már nem adtak. Vagy ha ún., európai kutatási projekthez csatlakoznak volt kollegáim, akkor csak a nagy országok nagy intézeteihez tudnak szerény (bár itthon nélkülözhetetlen forrást jelentő) hozzáadott munkával besegíteni. Az önismeretünket gyarapító, például a súlyos társadalmi vagy területi egyenlőtlenségeinkről szóló földrajzi kutatási eredmények bizony nem népszerűek. A „tükör” mást mutat, mint amit egyesek remélnék. Pedig egy ország vagy egy táj önismerete, sőt annak megújítása nélkül nincs jövő. Csak nagyon bizonytalan.

A rendszerváltás pillanatában járt nálunk a világ talán leghíresebb angol faluföldrajzos kutatója Paul J. Cloke. Hazatérte után remek kis esszét írt benyomásairól. Írásom végén ebből idézek: *A helyi önkormányzatok számára nélkülözhetetlen egy jól képzett szakemberekből álló tervezőgárda. Feladatuk olyan elfogulatlan módszerek kidolgozása lenne, amely egyszerre segítené mérsékelni a térbeli és a társadalmi esélyegyenlőségeket. A tervezőknek demokratikusan felelősségre vonhatóknak kellene lenniük, de hatáskörük révén felül kell, hogy tudjanak emelkedni a helyi politikai küzdelmeken, az átfogóbb feladatok végrehajtása érdekében. A tervezés szükségessége mellett elengedhetetlen, hogy a helyi önkormányzat a környezetében zajló változásokról részletes, hitelesen megkutatott információkkal rendelkezzen. Az elméleti kutatóknak nem csupán az alapfeltételeket kell megkapniuk a rurális térségek átalakulásával kapcsolatos változások magyarázatához, megbízást kell, hogy kapjanak az ezzel összefüggő szociális, gazdasági és kulturális problémák új megoldási lehetőségeinek és az azt kivitelezni képes mechanizmusoknak a kidolgozására is. Más szóval a rurális térségek kutatása egyszerre kell, hogy előremutató és leíró jellegű, a jövőt és a múltat egyaránt vizsgáló legyen, a kitűzött céljaiért elkötelezetten küzdjön, de az érintettek érdekeit tekintve technikailag maradjon elfogulatlan.* Majd végül így zárja gondolatait: *A kisebbség, a virágzó vállalkozások hasznélvezői meggazdagszanak. De hogyan biztosítható, hogy a rurális térségek lakóinak nagy többsége ne csak alkotórésze legyen az új rendszernek, hanem képes legyen a szabad piacra való áttérés feltételeiből következő kizsákmányolásnak is elejét venni? Ezek olyan kulcskérdések, amelyeket az egy hétig ott tartózkodó, futó látogató is feltehet, de amelyekre csak a magyarok válaszolhatnak.*³ Mi, remek fiatal kollegáim segítségével néhány esetben megkíséreltünk válaszolni. Például itt olvashatják: www.alfoldinfo.hu/tanyakutatas

Zárszó

„A világ maga nem ad információkat, hanem mi faggatjuk őt, hogy ez a teória helyes-e vagy sem... Azután elkezdjük vizsgálni a kérdéseket. Bár nem biztos, hogy valaha is eljutunk a tudományos igazság biztonságába.”⁴

³ Paul J. Cloke 1990: Társadalom és vidékiség. In: *Valóság*. XXXIII. évf. 6. szám. 81.

⁴ Karl Popper és Konrad Lorenz nyomán.

Az Új eredmények a Magyar Tudományos Akadémia által támogatott földtudományi kutatások köréből című tudományos ülésről

A hagyománynak megfelelően a Magyar Tudományos Akadémia Földtudományok Osztálya és a Magyar Tudományos Akadémia földtudományi intézetei és támogatott kutatócsoportjai közös szervezésében az idén is február közepén került sor a kutatók és a kutatócsoportok által elért eredmények bemutatását hivatott tudományos értekezésre.

Vörös Attila, az MTA Földtudományok Osztálya elnökének a hallgatóságot és az előadókat köszöntő rövid bevezetője után a következő előadások hangzottak el: *Neptunuszon túli égitestek a Herschel-űrtávcső után* (Kiss Csaba), *A 2011. évi oroszországi földrengés és utó rengéseinek fészekparaméterei* (Süle Bálint, Wéber Zoltán), *A hazai ipari parkok térszerkezete és közlekedési kapcsolatrendszere* (Kiss Éva, Tiner Tibor), *Fluidumok kutatásának, kitermelésének és hasznosításának komplex vizsgálata* (Szűcs Péter), *Vulkanológia a Kárpát-medencében – eredmények és lehetőségek* (Harangi Szabolcs), *Biomassza-égetésből származó széntartalmú részecskék éghajlat-módosító hatása* (Gelencsér András), *Az Antarktisz glaciális deformációjának numerikus modellezése* (Molnár Gábor, Kiss Dániel) és *Biodiverzitás-történeti kutatások a Paleobiológiai Adatbázis alapján* (Pálffy József, Kocsis Tibor Ádám).

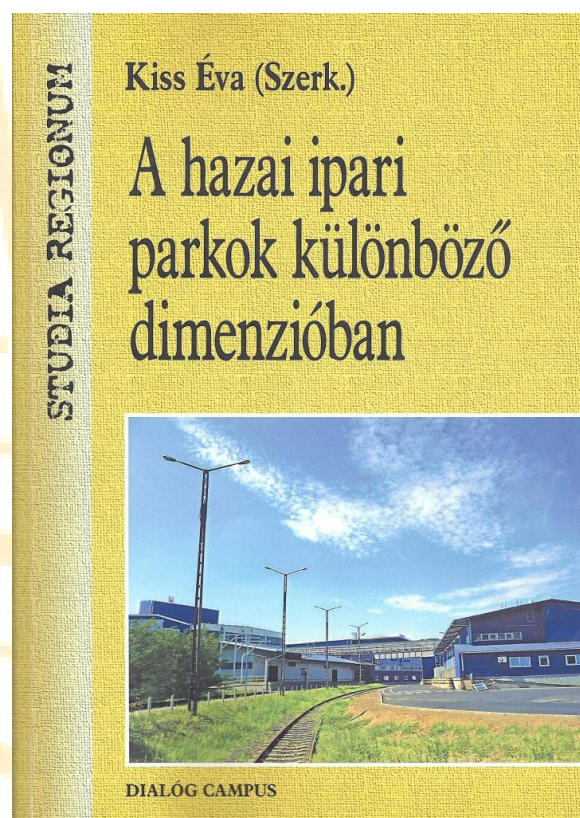
A teljessége igénye nélkül az alábbiakban néhány előadás tartalmáról szólnék. Kiemelném az Akadémia CSFK CSI tudományos főmunkatársa, Kiss Csaba által tartott prezentációt, melyben a csillagkeletkezés anyagáról és az ebből kialakuló „korongról” hallhattunk. Az őszanyag ezen részéből a csillagmag körül létrejön a bolygórendszer, míg a maradék a törmelék-korong-gyűrűt képezi. A Naprendszerünk körül ily módon alakult ki az Oort-rendszer, a kisbolygók korongja, az állatövi fénykorong, majd a Kuiper-öv, és a második kisbolygó-korong. A Kuiper-öv első égiteste a Pluto, amire hosszú ideig „teljes értékű” bolygóként tekintettek, a második pedig az 1992-ben felfedezett QB₁. Ettől kifelé haladva – az ezredforduló táján – igen sok égitestet, az égen mozgó halvány pontokat fedeztek fel, amiről az elmúlt pár évig nem nagyon sokat sikerült megtudni a Naptól való távolságuk és pályájuk ellipszisének értékén kívül. Annyit sikerült megállapítani róluk, hogy pontszerűek, és a látható tartománybeli mérések nem nyújtanak elég megfelelő mennyiségű információt az égitestek fizikai tulajdonságairól. A jelenlegi mérések – tudtuk meg az előadótól – három módszerrel zajlanak. Ezek a direkt mérések, a csillagfedések és a radiometriai módszerek.

A szerző részt vett a *TNO's are Cool* elnevezésű programban, mely 2009-től a Herschel-űrtávcső missziójának végéig, azaz 2013-ig tartott. E program célja minél több kisbolygó detektálása, az égitestek felszíni termális tulajdonságainak és sűrűségének az albedo alapján történő felmérése, valamint felszínük/felszínformáik elemzése volt. Ily módon sikerült például fényt deríteni a Neptunuszon túli törpebolygók – Eris, Haumea, Makemake – krio-vulkanizmusára, mely az úgynevezett „forró foltok” detektálása alapján sikerült. Kiss Csaba előadását frappánsan, szókratészi fordulattal zárta, megállapítva, hogy sok válaszunk egyelőre nincs, de vannak jó kérdéseink.

Úgy gondolom, feltétlenül meg kell említenem az Akadémia új, 2013 nyarán alakult MTA–ELTE Vulkanológiai Kutatócsoportját, mely ez alkalommal mutatkozott be. Harangi Szabolcs, a csoport vezetője előadásában megfogalmazta a vulkanológia területén felmerülő főbb kihívásokat, vagyis a társadalom elvárását azon kérdések megválaszolásában, mint *Ki fog-e törni?* és *Mennyi időnk van még?* Az előadó szerint a Pannon-Kárpát-medence kialakult (vagy mégsem?) vulkánjainak kutatása – analógiák révén – adekvát választ lesz képes megfogalmazni a Mexikóban vagy Új-Zélandon feltett hasonló kérdésekre is.

Az egyetlen kimondottan geográfus tematikájú előadás az MTA CSFK Földrajztudományi Intézet által foglalkoztatott szerzőpáros nevéhez fűződik, és a Kiss Éva koordinálásával megvalósult – több fiatal kutatót is foglalkoztatott – *Az ipari nagyberuházások és közlekedési kapcsolataik térszerkezeti összefüggései* című projekt összefoglalóját tartalmazta. A kutatás OTKA támogatásban részesült, és eredményei a Dialóg Campus Kiadó gondozásában napvilágot láttak egy kötet formájában is.

A kutatás célját – tudtuk meg az előadótól – az ipari parkok és közlekedési kapcsolataik közötti összefüggések az ipar térszerkezetére gyakorolt hatásának feltárása, valamint az ipari parkok különböző aspektusokból – az ipar és közlekedés kapcsolatának elméleti kérdései, telephelyválasztás, vállalkozások, logisztika, elérhetőség, versenyképesség, területi töke, klaszterizáció, húzóágazat stb. – való elemzése képezte.

A szerzők által felhasznált módszerek igen széles spektrumot ölelnek át. A könyvtári kutatómunkától kezdve, az empirikus kutatásokig (kérdőívezés, interjúkészítés, esettanulmányok készítése), a terepi munkától, a megfigyelésen, fotódokumentáción, matematikai és statisztikai módszereken át, a számítógépes adatfeldolgozásig és az igen látványos kartografikus ábrázolásig bezárólag.

Az előadás elején rövid összefoglalót kaptunk az ipari parkok szűkebb (ahol az ipari tevékenység dominál) és tágabb értelemben (ahol ipari és egyéb tevékenységet folytatnak a vállalkozások) vett fogalmáról, majd az ipari parkok megjelenésének rövid történeti áttekintése következett. Megtudtuk, hogy az első hazai ipari park 1991-ben Győrben létesült. Jelenleg 220 ipari parkot tartanak számon az ország területén. A kezdeti boom 1997-ben kezdődött és az ezredforduló előtt zajlott. E virágzási periódus időzítése nem véletlen, hiszen a kilencvenes évek elején több településen gazdasági-társadalmi válság zajlott, és úgy gondolták, hogy a lokális gondokra kiváló gyógyír lehet az ipari park, mely abban az időben igazi csodaként hatott – mutatott rá az előadó –, és a települések, önkormányzatok között igazi ipari park-létesítő verseny zajlott. Napjainkra ez a folyamat kifulladásban van, sokkal inkább a minőségre terelődött a hangsúly. Térbelileg az első ipari parkok a Dunántúl északi részén jöttek létre. Ezek a közlekedési hálózat akkori előnyeit próbálták hasznosítani (M1-es és M7-es olló jelentőségét). Jelenleg az ipari parkok térbeli megoszlása viszonylag kiegyensúlyozott, többségük a Miskolc-Kaposvár vonaltól északra található. Kezdetben zöldmezős beruházásokként létesültek, majd barnamezősként, felhasználva a már létező, főleg ipari és katonai létesítmények kapacitásait. Ezen ipari parkok mára már nagyon jelentős fejlődésen mentek keresztül. Jelenleg több mint 13 ezer hektáron terülnek el, területükön a – 2011-es adatok szerint – 4000-nél több vállalkozás működik, a betelepültségük mértéke megközelíti a 70%-ot, ahol közel 190 ezer fő dolgozik, vagyis a magyarországi összes ipari foglalkoztatott hatoda. Jelentős mértékben hozzájárultak a magyarországi ipar térstruktúrájának megváltoztatásához, a tradicionális közép-hegységi pásztához kötött ipari övezet helyett egy Észak-Dunántúlra épülő termelési térség bontakozott ki.

Ami a közlekedési kapcsolódásukat illeti, az ipari parkok többsége az autópályától tíz kilométernél rövidebb távon belül épültek. Csak néhány ipari objektum esetében mutatható ki,

hogy a főúttól 10 kilométernél nagyobb távolságra telepedtek. Ezek zömmel az ország határán vagy megyehatáron létesültek, tehát hazánk külső vagy belső periferiájára települtek. A vasúti összeköttetések kisebb szerepet játszanak, ugyanis a felmérések szerint nem mindegyik ipari park használja ki ezt a lehetőséget (hátránya, hogy kötött pályán mozog, illetve, hogy az átrakodások időigényesek). A vízi közlekedési kapcsolatok elég távol vannak a legtöbb ipari parktól, de a nagy távolság csak látszólag hátrány, míg a légi közlekedési kapcsolatok jelenléte pedig csak a megyei központok és a főváros esetében játszik szerepet. A vízi és légi közlekedési szempontok az ipari parkoknak alig 11%-nál jelentett kritériumot a telephelyválasztásban.

Végül megállapítható, hogy közlekedéshálózati helyzet szerint a magyarországi ipari parkokat hat kategóriába lehet sorolni. Ezek: (1) Budapesthez kötődő multimodális, (2) arteriális, reptér és/vagy folyami kikötő közelében települtek, (3) arteriális, reptér és/vagy folyami kikötő nélküliek, (4) másodrendű arteriális, reptér és/vagy folyami kikötő közelében létesültek, (5) másodrendű arteriális, reptér és/vagy folyami kikötő nélküliek, és végül (6) harmadrendű arteriális ipari parkok. Összességében véve – mutatott rá az előadó – annak ellenére, hogy igen sokféle az ipari parkok közlekedési kapcsolata, gyakorlatilag azonban egyoldalú és erős függés jellemzi őket.

A Molnár Gábor által tartott előadás egy numerikus modell megalkotásáról szólt. Mivel az Antarktisz területén a self befelé lejt, vagyis rendellenességet mutat, a kontinens elmozdulását csak egy modell segítségével lehet rekonstruálni. E modellt a véges differenciák módszerének görbe vonalú koordinátákban való használata révén valósították meg a szerzők. Ezáltal bebizonyosodott, hogy egy jéggel megnyomott kontinens esetében az erős nyírófeszültségek a sarkoknál jelennek meg, tehát a kontinens sarka erősen deformálódik, valamint az, hogy e jelenség oka éghajlati eredetű.

Az utolsó előadás elhangzása után Vörös Attila megköszönte a jelenlevők – mind a hallgatóság, mind az előadók – részvételét, és kifejezte abbéli reményét, hogy a hagyományoknak megfelelően jövőre újra megrendezésre kerül majd a földtudományi kutatásokat bemutató tudományos ülés.

Géczi Róbert, Budapest/Kolozsvár

**Konferencia-felhívás
HUNGEO 2014**

**MAGYAR FÖLDTUDOMÁNYI SZAKEMBEREK
XII. TALÁLKOZÓJA**

2014. augusztus 20–24., Debrecen

**MAGYAR FELFEDEZŐK ÉS KUTATÓK
A TERMÉSZETI ERŐFORRÁSOK HASZNOSÍTÁSÁÉRT**

1. KÖRLEVÉL

A magyar földtudományi szakemberek újabb világtalálkozójára hívjuk Önöket, amelyet 2014. augusztus 20–24. között Debrecenben tartunk.

A találkozó célja

1. Lehetőséget biztosítani arra, hogy a Magyarországon, a szomszédos államokban és a nagyvilágban szétszórta élő magyar földtudományi szakemberek egymás munkáját megismerhessék és támogathassák.
2. Előmozdítani az egyes szakterületek és régiók közötti együttműködést.
3. Közreműködni az egységes magyar földtudományi terminológia és korszerű oktatási anyagok kidolgozásában.
4. Támogatni szakmai ifjúsági programok szervezését, valamint azokhoz kapcsolódó kiadványok megjelentetését.

A 2014. évi találkozó célja: bemutatni a magyar felfedezők és a földtudományok magyar kutatóinak egykori és mai eredményeit. Ezek az ismeretek biztosítják a természeti erőforrások jelenlegi hasznosítását és a jövőbeli lehetőségek előrejelzését, a hosszú távú, fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődés érdekében. E közös célokat az egyes szekciók sajátos témakörei tovább gazdagítják és konkretizálják.

Az eddigi világtalálkozók

- I. HUNGEO'96 – 1996. augusztus 15–23. Budapest
- II. GEO'97 – 1997. augusztus 21–25. Csíksomlyó
- III. GEO'98 – 1998. március 18–21. Budapest
- IV. GEO'99 – 1999. augusztus 18–23. Kelet-Szlovákia és Kárpátalja
- V. HUNGEO 2000 – 2000. augusztus 15–19. Piliscsaba
- VI. GEO 2002 – 2002. augusztus 21–25. Sopron
- VII. GEO 2004 – 2004. augusztus 28. – szeptember 2. Szeged
- VIII. HUNGEO – 2006. augusztus 20–25. Pécs
- IX. HUNGEO – 2008. 20–24. A FÖLD ÉVE ALKALMÁBÓL – Budapest
- X. HUNGEO – 2010. augusztus 14–19. Szombathely
- XI. HUNGEO – 2012. augusztus 20–25. Eger

RENDEZŐ: MAGYARHONI FÖLDTANI TÁRSULAT (MhFT)*Társrendezők:*

Debreceni Egyetem
 Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság (MFTTT)
 Magyar Földrajzi Társaság (MFT)
 Magyar Geofizikusok Egyesülete (MGE)
 Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat (MKBT)
 Magyar Meteorológiai Társaság (MMT)
 Magyar Tudományos Akadémia (MTA)
 Országos Magyar Bányászati és Kohászati egyesület (OMBKE)

Felkérendő védnökök

Áder János	köztársasági elnök
Kósa Lajos	Debrecen város polgármestere
Szilvássy Zoltán	a Debreceni Egyetem rektora
Vörös Atilla	MTA Földtudományok Osztályának elnöke

A rendezvény szervező bizottsága

Elnök Dr. Mika János (MMT)
Titkár: Dr. Kovács-Pálffy Péter (MhFT)
Tagok: Dr. Cserny Tibor (MhFT)
 Dr. Csorba Péter (Debreceni Egyetem)
 Dr. Csüllög Gábor (MFT)
 Dr. Dávid Lóránt (MFT)
 Dr. Horváth Gergely (MhFT)
 Dr. Komlóssy György (MhFT)
 Dr. Rózsa Péter (Debreceni Egyetem)
 Dr. Pályi András (MGE)
 Dr. Tardy János (MTTE)
 Krivánné Horváth Ágnes (MhFT)
 Zimmermann Katalin (MTTE)

Határidők

Jelentkezési lap visszaküldése:	2014. március 31.
Előadás/poszter kivonat beküldése:	2014. március 31.
Az előadások/poszterek elfogadása:	2014. április 30.
Az előadások teljes szövegének beküldése rövid angol nyelvű összefoglalóval:	2014. június 30.
Résztvételi díj befizetése: A magyarországi és külföldi résztvevők számára is a később megküldendő számlán feltüntetett határidőig.	

A rendezvény helyszíne

Debreceni Egyetem, 4032 Debrecen, Egyetem tér 1. www.unideb.hu

Szakmai tudnivalók

A rendezvény plenáris és szekcioulésekből, poszter- és cégbemutatóból, valamint fakultatív szakmai terepbejárásokból áll.

Szekciók és szekció felelősök – a rendezvény tudományos bizottsága

Geofizika – Pályi András
 Geográfia – Csüllög Gábor, Dávid Lóránt
 Geológia – Cserny Tibor
 Meteorológia – Mika János
 Kartográfia, földmérés, térinformatika – Ádám József
 Oktatás, módszertan – Horváth Gergely
 Környezet- és természetvédelem – Tardy János
 Földtudományi felfedezések – Kubassek János
 Bányászat – Nagy Lajos

A szekció előadások 20 percesek

Áttekintő program

2014. augusztus 19. (kedd este) regisztráció az egyetemen
 augusztus 20. (szerda) szakmai terepbejárás a Hortobágyi Nemzeti Park területén
 augusztus 21. (csütörtök) plenáris ülés, este szakmai városnézés, illetve fogadás
 augusztus 22. (péntek) szekció ülések
 augusztus 23–24. (szombat–vasárnap) szakmai terepbejárás az Erdélyi Szigethegységben tervezett útvonal: Debrecen – Nagyvárad – Medve-barlang (Pietroasa) – Roşia Poieni (Veresvölgy / rézbánya) – Torda (sóbánya) – Torockószentgyörgy (szállás), majd Roşia Montana (Verespatak / római kori bányák) – Brad (arany múzeum) – Nagyvárad – Debrecen.

Előadás-bejelentés és az előadás-kivonata

A szekciókhoz kapcsolódó szóbeli és poszter előadást lehet bejelenteni. Az előadás vagy poszter kivonatát 2014. március 31-ig kell megküldeni.

Minden szekcióba várjuk a 2012-ben, vagy azután után elfogadott MSc diploma munkák bemutatását. Az ilyen munkák 30 évesnél fiatalabb előadójának a konferencia részvételi díjából 50% kedvezményt adunk.

A beküldött előadásokból zsűri állítja össze a programot. Az előadások elfogadásáról, vagy a poszter-előadás bemutatási lehetőségének felajánlásáról a szerzők 2014. április 30-ig értesítést kapnak. A HUNGEO 2014 témájához nem kapcsolódó, illetve késve érkező kivonatokat, a Tudományos Bizottság a program összeállításánál nem veszi figyelembe. Az előadások kivonatának sablonja február 1-től lesz letölthető a Társulat honlapjáról (www.foldtan.hu). A kivonat terjedelme nem haladhatja meg az egy A4 oldalt, ábrát azonban tartalmazhat. Ugyanide töltjük fel később a teljes tanulmányok formai előírásait is.

Konferencia kötet

A konferencia előadásait teljes terjedelmében megjelentetjük, legalább CD formátumban. Ehhez várjuk max. 6 oldalas terjedelemben az előadások teljes szövegét rövid angol nyelvű összefoglalóval 2014. június 30.-ig.

Beküldési címek

Magyarhoni Földtani Társulat HUNGEO 2014, 1255 Budapest Pf. 61.

**E-mail cím: mft@mft-online.hu (Krivánné H. Ágnes),
kovacs.palfy.peter@gmail.com (Kovács-Pálffy Péter)**

Jelentkezés és a konferencia részvételi díja

A konferencia részvételi díja három részből tevődik össze: egynapos előkirándulás, kétnapos előadóülés, illetve kétnapos utókirándulás.

A korábbi évekhez hasonlóan arra törekszünk, hogy a költségeket alacsonyan tartsuk.

A Társulat honlapján (www.foldtan.hu) február 1-től lehet majd elérni a rendezvénnel kapcsolatos részletesebb információkat. A részvételi díjjal együtt, a jelentkezési lapot is ott tesszük közzé.

A jelentkezési lap megküldésének határideje: 2014. március 31.

Szállás

A Debreceni Egyetem Kollégiumában – a jelentkezési lapon történő központi foglalással, illetve egyéb helyszíneken, egyéni foglalással. Az egyéb javasolt helyszíneket február 1-től tesszük közzé a Társulat honlapján.

Támogatás

A 30 év alatti, a HUNGEO-n szakdolgozatot/diplomamunkát bemutató fiatalok a konferencia részvételi díjából 50% kedvezményben részesülnek.

További támogatást a konferencia részvételi díjából attól függően tudunk adni, ha támogatást nyer egy már egy benyújtott pályázatunk. A jelentkezési lapon lehet a támogatási igényt megjelölni, annak meglétéről, vagy elmaradásáról mindenkit értesítünk 2014. július 20-ig. Támogatást kérhetnek a 35 év alatti előadók, a nyugdíjasok, és az igazoltan munkanélküliek.

A szakmai terepbejárások részvételi díját nem áll módunkban támogatni.

Hajdú-Moharos József – HUNGEO Ifjúsági Díj

A HUNGEO 2014 Szervező Bizottsága a konferencián,

1. a 35 évesnél fiatalabb szakember által bemutatott legjobb posztert
2. a 30 év alatti előadó által bemutatott legjobb szakdolgozatot

Hajdú-Moharos József - HUNGEO Ifjúsági Díjjal ismeri el.

A díj összege: nettó 20.000 – 20.000 Ft.

Fizetési feltételek

A magyarországi és külföldi résztvevőknek – a jelentkezési lap beérkezése után – a fizetési határidő megjelölésével számlát küldünk. Kérésre a számlához csekket is csatolunk.

Elérhetőség

Technikai szervezés: Krivánné Horváth Ágnes

Magyarhoni Földtani Társulat (Hungarian Geological Society)

H-1015 Budapest, Csalogány u. 12. I/1. (postacím: H-1255 Budapest, pf. 61.)

E-mail: mft@mft.t-online.hu

Telefon: +3612019129

Mobil: + 36204948449

<http://www.foldtan.hu/>

kovacs.palfy.peter@gmail.com (Kovács-Pálffy Péter)

Tudományos és oktatási események

Itthon

2014. március 18. **A geográfus útjai – Tóth József emlékkonferencia.** Pécs

Infó: tesits@gamma.ttk.pte.hu

2014. május 29-31. **5. Térinformatikai konferencia és szakkiállítás.** Debrecen.

<http://geogis.detek.unideb.hu/drupal/?q=hu>

2014. augusztus 19-24. **Magyar felfedezők és kutatók a természeti erőforrások hasznosításáért – A HUNGEO XII.-dik világtalálkozója.** Debrecen

Információ: kovacs.palffy.peter@gmail.com

2014. szeptember 2-4. **VII. Magyar Földrajzi Konferencia.** Miskolc-Lillafüred

http://www.uni-miskolc.hu/~foldrajz/Foldrajzikonferencia/magyar_foldrajzi_konferencia.html

2014. szeptember 4-6. **A talajok térbeli változatossága – elméleti és gyakorlati vonatkozások. Talajtani vándorgyűlés.** Keszthely

<http://www.georgikon.hu/hirek/felhivas-talajtani-vandorgyulesre>

2014. november. **Magyar Politikai Földrajz Konferencia.** Pécs

Információ: pnorbert@gamma.ttk.pte.hu

Külföldön

2014. március 21-22. **Aerul și apa componente mediului.** (*A levegő és a víz – a környezet alkotói.* Nemzetközi földrajzi konferencia) Kolozsvár, Románia

http://aerapa.conference.ubbcluj.ro/Circulare/circulara%20I_%202014.pdf

2014. március 27-29. **X. Kárpát-medencei környezettudományi konferencia.** Kolozsvár, Románia

<http://kt.sapientia.ro/hu>

2014. április 8-12. **Annual meeting of AAS – Behavioral and psychological responses to weather in everyday life.** Tampa, Egyesült Államok

<http://climatehistorynetwork.com/2013/09/27/cfp-behavioral-and-psychological-responses-to-weather/>

2014. április 22-23. **International Conference on Remote Sensing & GIS.** Kuala Lumpur, Malajzia

<http://www.igrsm.com/igrsm2014/>

2014. április 27 – május 2. **European Geosciences Union General Assembly 2014.** Bécs, Ausztria

<http://www.egu2014.eu/>

2014. június 8-13. **World Congress of Soil Science – Soils Embrace Life and Universe.** Csedzsú-sziget (Jeju), Dél-Korea
<http://www.20wcss.org>

2014. június 26-29. **VII. Tudomány- és Technikatörténeti Konferencia.** Szilágysomlyó, Románia
www.emt.ro

2014. július 1-4. **GI_Forum 2014: Geospatial Innovation for Society.** Salzburg, Ausztria
<http://www.gi-forum.org/>

2014. július 14-14. **7th International Scientific Conference on the Global Energy and Water Cycle.** Hága, Hollandia
<http://www.gewexevents.org/>

2014. augusztus 16.-21. **The World Weather Open Science Conference. The Weather; what's the Outlook?** Montreal, Kanada
http://wwosc2014.org/welcome_e.shtml

2014. augusztus 18-22. **IGU Regional Conference: Changes, Challenges, Responsibility.** Krakkó, Lengyelország
<http://www.igu2014.org/>

2014. augusztus 26-29. **Geographies of co-production. Royal Geographical Society Annual International Conference 2014.** London, Nagy-Britannia
<http://www.rgs.org/WhatsOn/ConferencesAndSeminars/Annual+International+Conference/Annual+international+conference.htm>

2014. szeptember 5-7. **International Conference: Pro Mountains: tourism, environment, sustainable development. "Nature and people: interactions, conflicts, consequences, solutions".** DrobetaTurnu Severin, Románia
<http://cartedd.cc.unibuc.ro/conference/welcome/>

2014. szeptember 22-25. **ELS 2014 - The Earth Living Skin: Soil, Life and Climate Changes.** Nova Yardinia, Olaszország
<http://www.els2014.eu/>

2014. október 13-15. **Third International Conference on Countermeasures to Urban Heat Island.** Velence, Olaszország
<http://www.ic2uhi.unimore.it/site/home.html>

2014. október 14-16. **9th International Soil Science Congress on "The Soul of Soil and Civilization".** Antalya, Törökország
<http://www.soil2014.com/>

2014. október 14-17. **Climate Change and Variability: State of Knowledge and Perspectives for the Interaction Society-Nature.** Curitiba, Brazília.
www.abclima.ggf.br/sbcg2014

2014. október 15-17. **Symposium „Toward Integrated Modelling of Urban Systems".** Lyon, Franciaország.
<http://www.let.fr/Symposium-Urban-Modelling?lang=fr>

2014. november 6-8. **Urban Transitions and Transformations: Science, Synthesis and Policy.**
Tajpej, Tajvan.
www.ugec2014.org

2015. április 10-11. **Seventh International Conference on Climate: Impacts and Responses.**
Vancouver, Kanada
<http://on-climate.com/the-conference-2015>

2015. július 20-24. **9th International Conference on Urban Climate (ICUC9).** Toulouse,
Franciaország
<http://www.meteo.fr/cic/meetings/2015/ICUC9/>

IMPRESSZUM

KIADJA A SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
TERMÉSZETI FÖLDRAJZI ÉS GEOINFORMATIKAI TANSZÉKE

6722 SZEGED, EGYETEM UTCA 2-6

E-mail: robi@earth.geo.u-szeged.hu

TEL: 0662-544156; FAX: 0662-544158

www.geo.u-szeged.hu

www.geography.hu

FELELŐS KIADÓ: DR. MEZŐSI GÁBOR, TANSZÉKVEZETŐ